

Redogörelse för penningpolitiken 2017

Riksdagens finansutskott
2018-05-03

S V E R I G E S R I K S B A N K



Stefan Ingves
Riksbankschef



Ett trovärdigt inflationsmål bra för samhällsekonomin

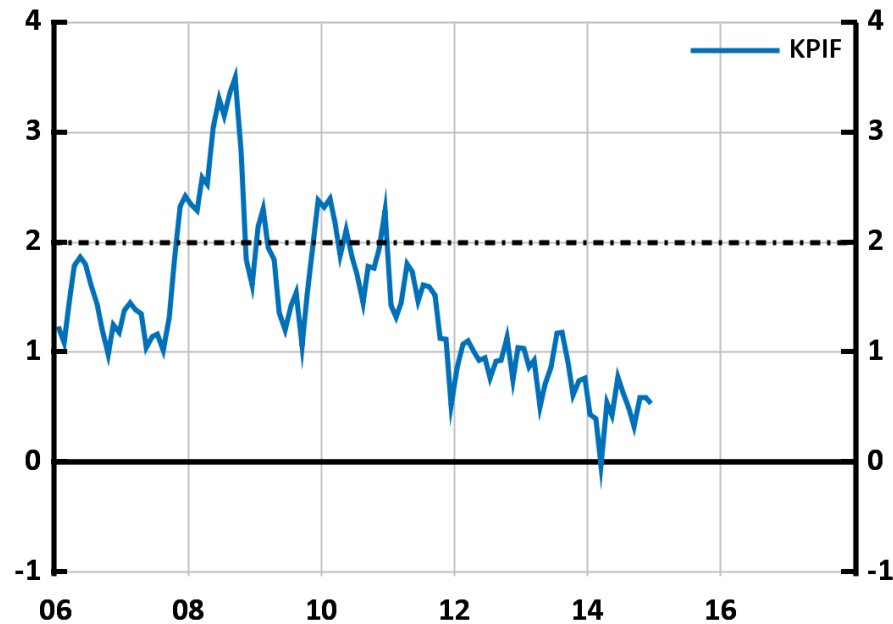
Prisstabilitet ger tydliga spelregler

- Ett nominellt ankare ger vägledning för pris- och lönebildningen
- Lättare för hushåll och företag att fatta ekonomiska beslut
- Prisstabilitet skapar förutsättningar för god ekonomisk utveckling

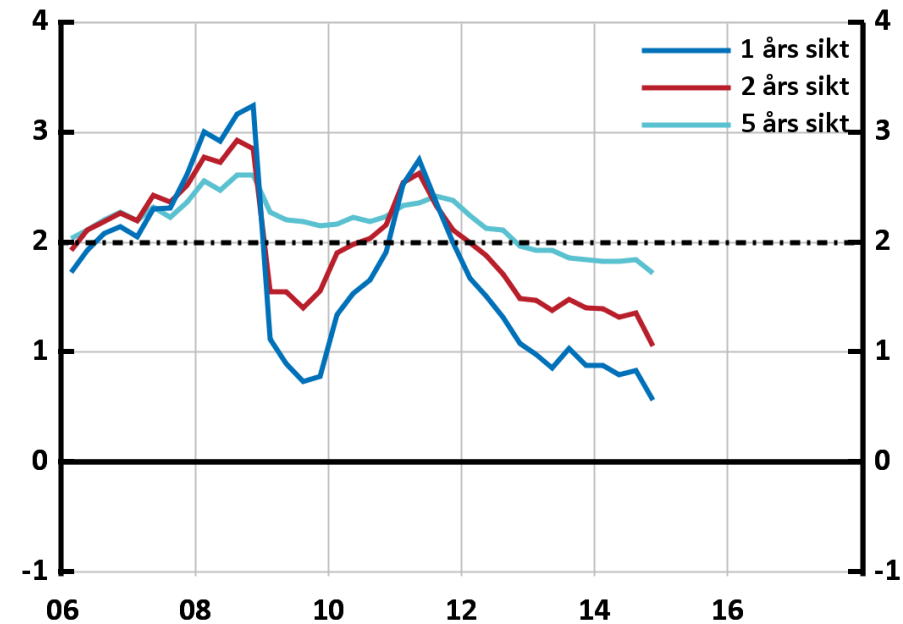


Oroande läge 2014–2015

Inflationen länge under målet



Fallande inflationsförväntningar



Anm. Årlig procentuell förändring respektive procent, medelvärde.
Inflationsförväntningarna avser samtliga tillfrågade aktörer.

Källa: SCB och TNS Prospera

Inflationsmålet ifrågasatt



Arbetsgivare vill ha bort inflationsmålet

AVTALSROREELSE
Glöm inflationsmålet. Och något utrymme för reallöneökningar finns inte, tycker arbetsgivarna inför nästa års stora lönerörelse.

– På gränsen till oansvarigt kontrar **IF Metalls ordförande Anders Ferbe**.

Flera arbetsgivarorganisationer hade kallat till pressmöte för att berätta om osäkerheten och deras hållning inför avtalsrörelsen som drar igång på allvar i höst. De senaste årens relativt goda reallöneutveckling för löntagarna måste få sluta. Den har slagit mot svenska företagets konkurrenskraft, menar de.

– **VI MÅSTE ÅTERSTÄLLA** konkurrenskraften som vi tappat under ett antal år, säger Anders Weibö, förhandlingschef för den största arbetsgivarparten, Teknikföretagen, som därmed inte ser något utrymme för reallöneökningar.

Metallobasen Anders Ferbe håller med om att industrin

har tappat internationellt konkurrenskraft.

– Det är ett bekymmer, säger han.

Fakta: Löneökningar och inflation
Under perioden 2009-2014 ökade de nominella lönelnerna med 2,8 procent per år i snitt. Inflationen (småt) som konsumterprisindex låg under samma period på 0,7 procent per år. Reallonelnerna (lön minus inflation) har därmed stigit med 2,1 procent i snitt per år.

Under 2013 och 2014 har reallonelnerna, till följd av den ovanligt låga inflationen, stigit med cirka tre procent per år.

Källa: Medlingsinstitutet

Med tanke på att svensk industrikonkurrenskraft har urholkats de senaste åren blir det extra skadligt för jobben att lägga löneökningarna kring inflationsmålet två procent, om inflationen såväl utomlands som i Sverige fortsätter att ligga kring nollan, enligt Weibö.

– Om man ser ett steg framför sig, men det inte ska

TT i GP juni 2015

”Riksbanken är under press att visa att inflationsmålet har högsta prioritet.”

SvD december 2014

Inflationsmålet ska inte vara grunden för avtalsrörelsen

Nästa år drar den stora avtalsrörelsen i gång. Vi är mycket bekymrade över risken att de lockiga parterna kommer att kräva löneökningar som stiger från Riksbankens inflationsmål, skriver föreläsare för sex arbetsgivarorganisationer.

Ore i omvärlden dämpar svensk ekonomisk tillväxt

Fortsatt låg ränta

DI Debatt juni 2015

Industriråd tror inte på inflationsuppgång

Publicerad 2015-10-05 11:26

Det finns en risk för att uppgången i inflationen visar sig bli tillfällig och att prognosmakarnas KPI-prognoser på ett par års sikt därmed är för höga.

Det skriver Industrins Ekonomiska Råd (IER) i en rapport inför avtalsrörelsen 2016.

DI oktober 2015

Globalt prisfall

Inflationen ökar i hela världen. Den näst lägst utvecklingen är skapad i USA och Japan.

Globalt EU

Inflationen borta för gott

En välfungerande marknadsekonomi är utmanande för vissa företag, men gynnsam för konsumenter eftersom den dödar inflationen. Globaliseringen, digitaliseringen och robotarnas öndrar allt. Men centralbanker ignorerar revolutionen och sätter en oflexibel lågränta.

”80

DI juli 2015

”Riksbanken är impotent”

Professor: Sverige måste låna för att få upp inflationen

Riksbanken kan inte längre göra något för att få upp inflationen. Medicinen är i stället kraftigt skadligt stafsig upplösning.

Det säger Tore Ellingsen, professor vid Handelshögskolan och ordförande i Ekonomiska föreningen.

Sverige måste låna för att få upp inflationen. Medicinen är i stället kraftigt skadligt stafsig upplösning. Det säger Tore Ellingsen, professor vid Handelshögskolan och ordförande i Ekonomiska föreningen.

Ellingsen säger att Riksbanken inte längre kan göra ett annat. Men efter att ha jobbat med att få upp inflationen och prövningar på att låna från utlandet, säger han att Riksbanken i dagligt är impotent.

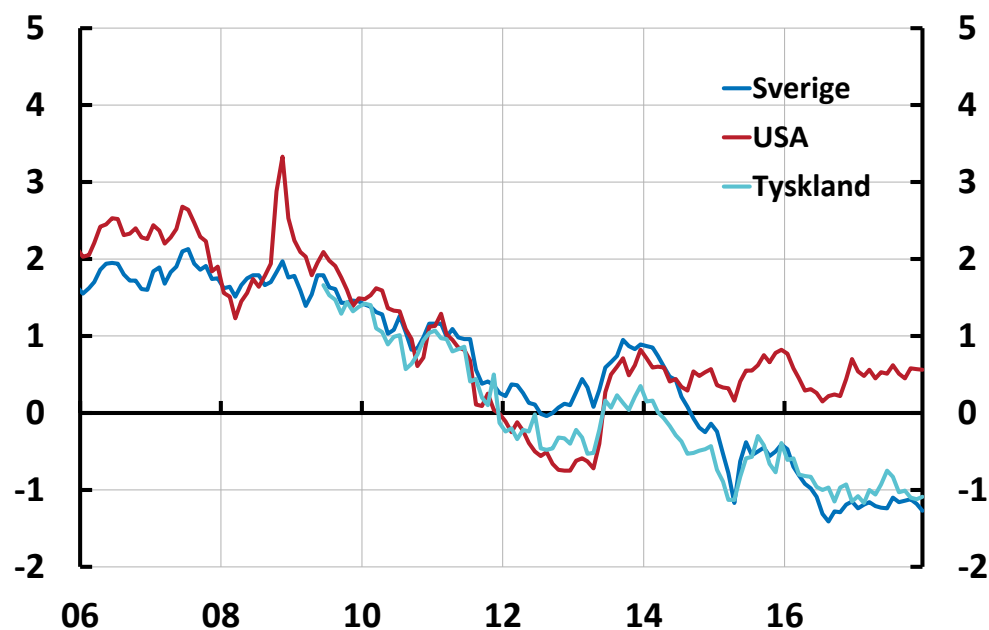
Ytterligare en förklaring är att medföretagskapitet i ekonomiska skolor.

DI juli 2015

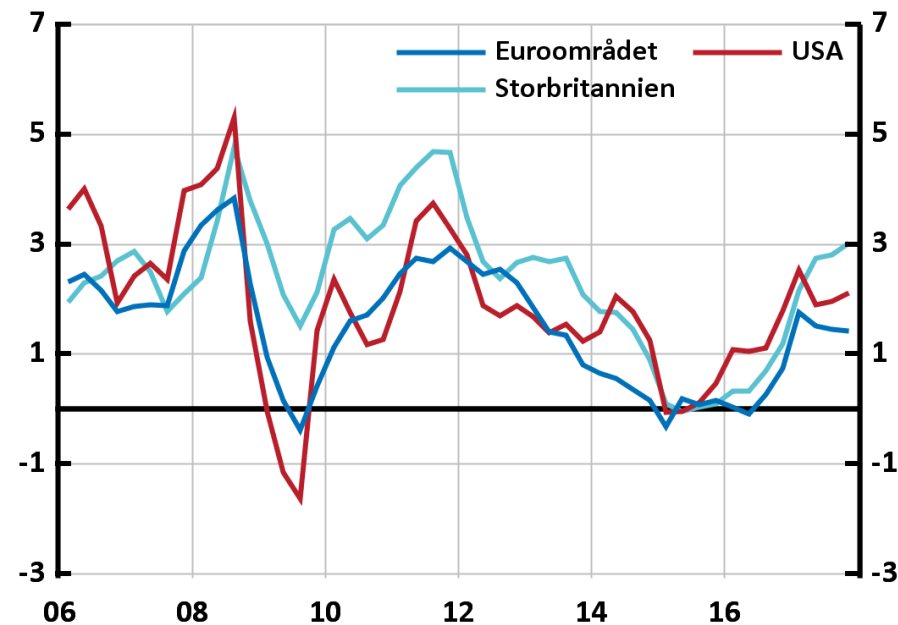
1668
2018
350

Utvecklingen i omvärlden påverkar en liten öppen ekonomi

Trendmässig nedgång i räntorna globalt



Och inflationen föll internationellt

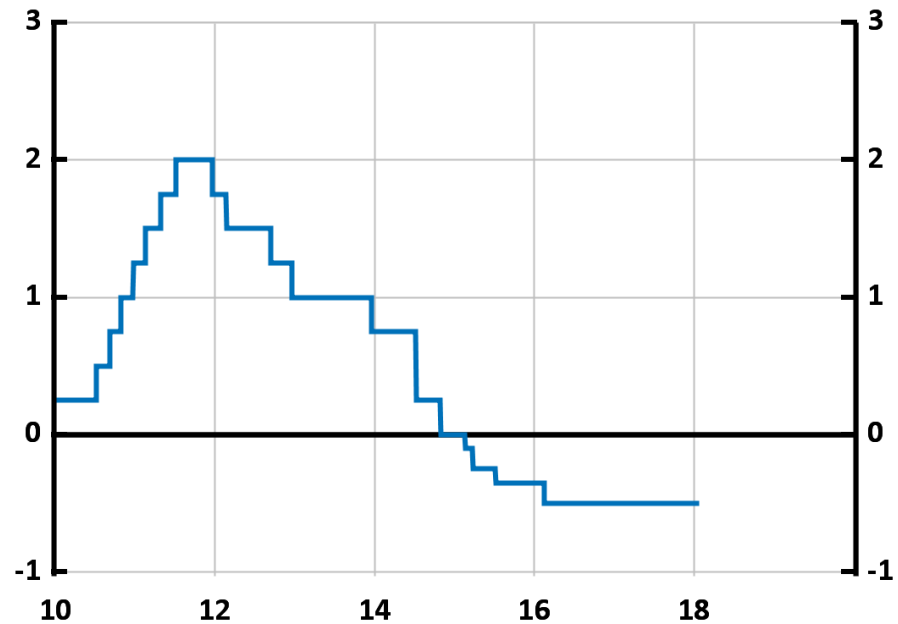


Anm. 10-årsränta på reala statsobligationer i Sverige, Tyskland och USA. Inflationen mäts med HIKP som är det EU-harmoniserade indexet för konsumentpriser.

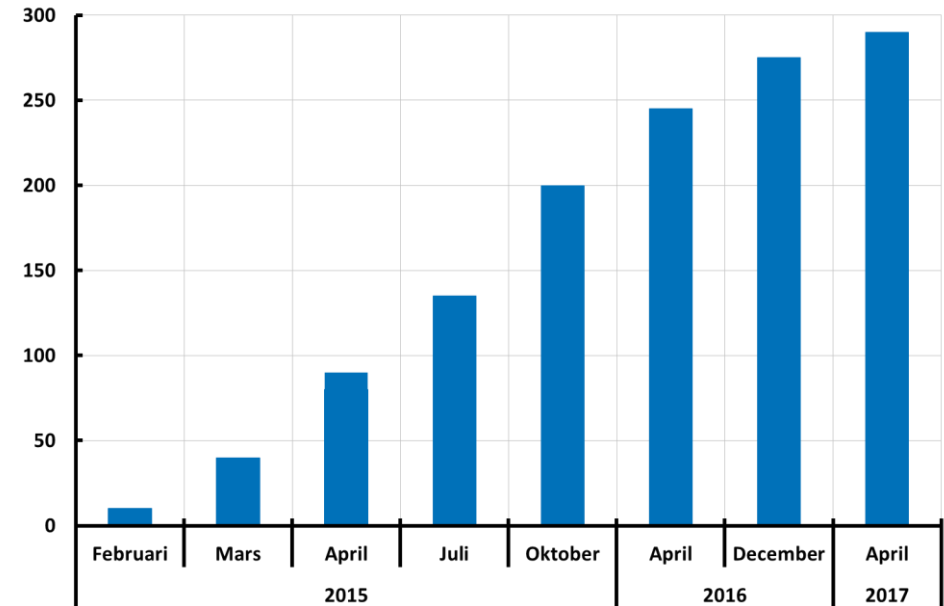
Källa: ECB och Eurostat

För att värna förtroendet för inflationsmålet

Reporäntan sänkt till – 0,50 procent



Köp av statsobligationer

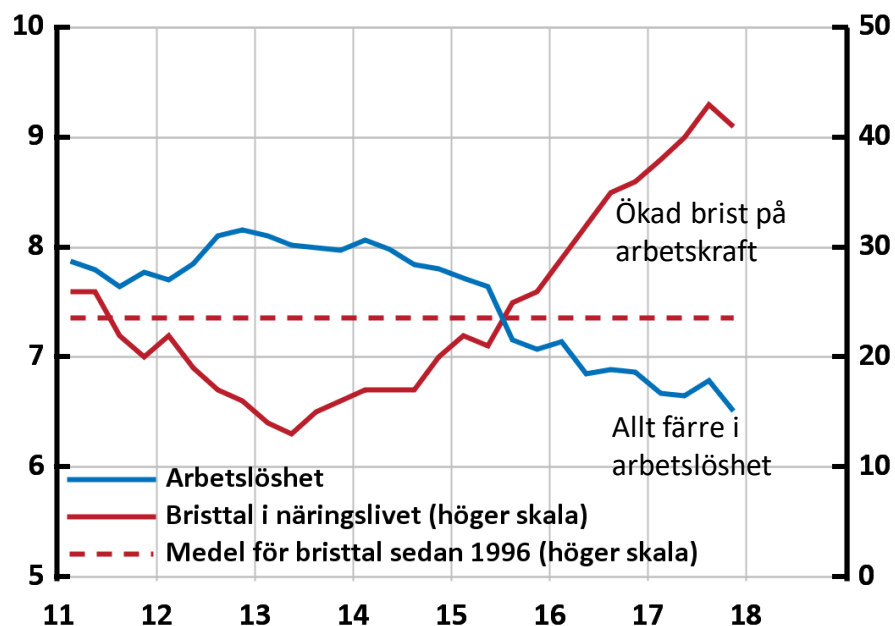


Anm. Procent respektive miljarder kronor.

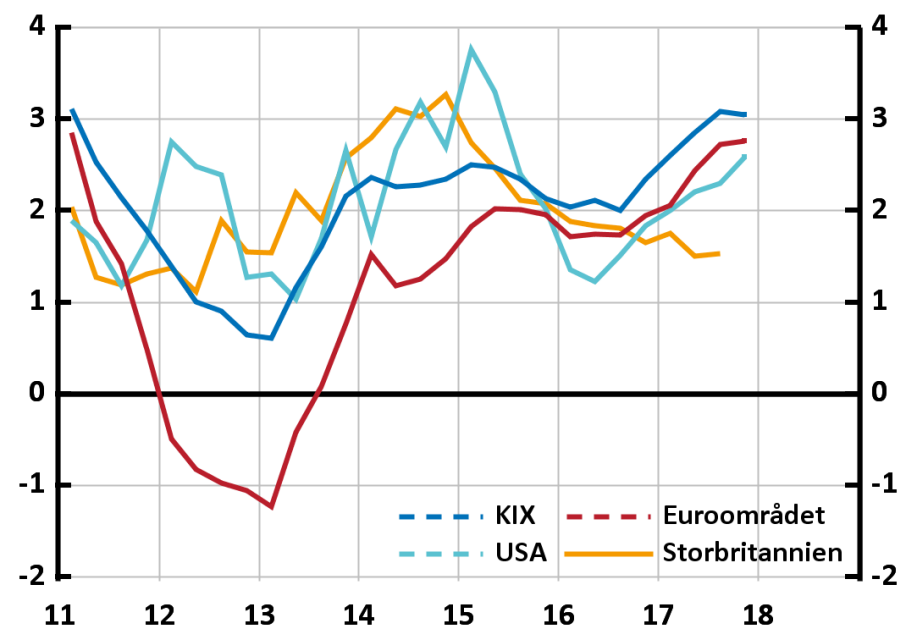
Källa: Riksbanken

Starkare konjunktur

I Sverige...



...och i omvärlden

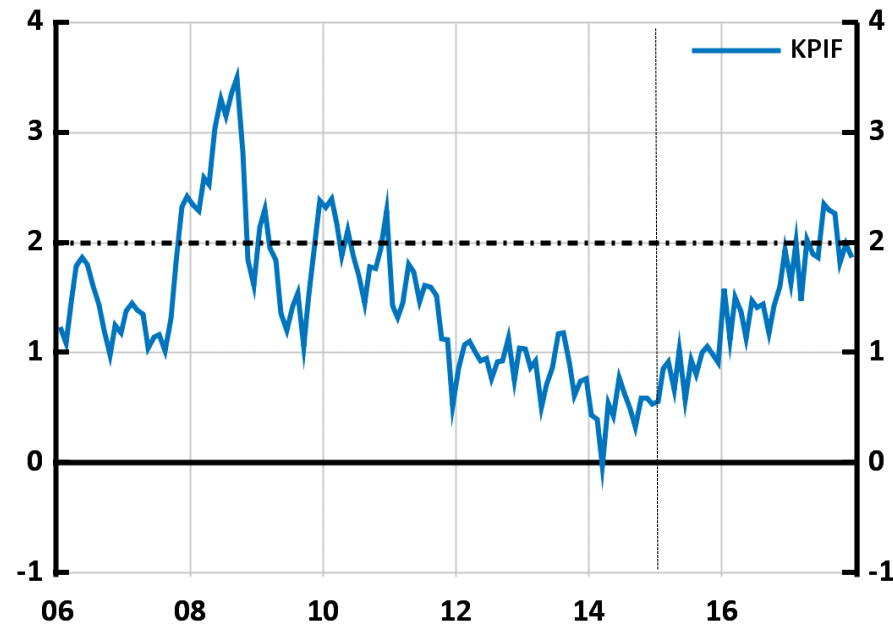


Anm. Arbetslöshet uttrycks i procent och bristtal avser andelen företag som anser att det råder brist på arbetskraft. KIX är en sammanvägning av länder som är viktiga för Sveriges transaktioner med omvärlden.

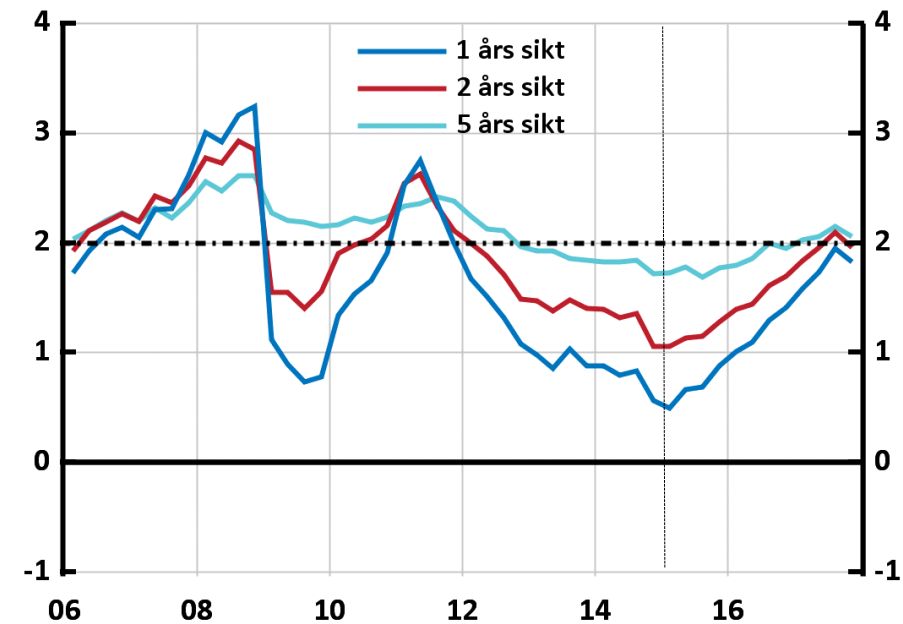
Källa: Konjunkturinstitutet SCB, Bureau of Economic Analysis, Eurostat, Nationella källor, Office for National Statistics

Inflationen tillbaka vid 2 procent

Inflation har stigit



Och likaså inflationsförväntningarna



Anm. Årlig procentuell förändring respektive procent, medelvärde.
Inflationsförväntningar avser samtliga aktörer.

Källor: SCB och TNS Sifo Prospera

Vad har bidragit till att inflationen har stigit?

Inflationen har stigit *trots* måttliga löneökningar och dämpat pristryck från omvärlden

- Stark konjunktur och inflationsförväntningar vid 2 procent har underlättat för företagen att höja priser
- Relativt svag krona
- Energipriser har stigit

Relativt träffsäkra prognoser för 2017

- Mer träffsäkra prognoser för inflationen
- Prognoserna för arbetslösheten nära utfall
- Inhemsk konjunktur blev ungefär som förväntat
- Träffsäkerheten för enskilda år varierar
- På längre sikt relativt små skillnader mellan olika bedömares prognoser



Ett urval av Riksbanken utvecklingsarbete under 2017

- Insamling av priser från nätet bidrar till bättre prognoser för inflationen
- Ny och sänkt bedömning av den långsiktiga nivån på reporäntan
- Utvärdering av erfarenheter av publicerade ränteprognoser
- Riksbankens roll inom fördelningspolitiken är främst att hålla en låg och stabil inflation som gynnar tillväxt och sysselsättning

God måluppfyllelse under 2017 men...

- Det har tagit lång tid för inflationen att stiga tillbaka mot 2 procent
- Det krävdes mycket kraftfull penningpolitik
- Vaksamhet mot att hamna i en situation där inflationsförväntningarna faller och inte är förankrade vid inflationsmålet på 2 procent